

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 228.936 van 27 oktober 2014
in de zaak A. 210.483/IX-8226**

In zake: Muriel VANDENBULCKE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Luc Deceuninck
kantoor houdend te 8930 Menen
Bruggestraat 55
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het VRIJ KATHOLIEK SECUNDAIR ONDERWIJS
MENEN-WERVIK-WEVELGEM
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Stockhouderskasteel
Gerard Davidstraat 46 bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 21 oktober 2013, strekt tot de nietigverklaring van:

“de beslissing genomen door:

1. De delibererende klasse[n]raad van het Sint-Pauluscollege, klas 4^e Handel, d.d. 26.06.2013, waarbij [aan Muriël Vandenbulcke] een C-attest wordt toegekend [...];
2. De VKSO MWW, genomen op 26.08.2013, waarbij wordt beslist om de delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen.”

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Diane Mareen heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2014.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Luc Deceuninck, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Laura Vanhee, die *loco* advocaat Bart Staelens verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Diane Mareen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster vangt het schooljaar 2012-2013 aan als leerling in het tweede jaar van de tweede graad aan de vrije Handelsschool Sint-Joris te

Gent. In de loop van de maand oktober stapt zij over naar het Sint-Pauluscollege te Wevelgem, instelling deel uitmakend van verwerende partij.

3.2. Op het einde van het schooljaar behaalt verzoekster een oriënteringsattest C, met de volgende motivering:

- “- Globaal resultaat: 58%
 - Vak: Duits Eindresultaat: 47,4%
 - Vak: Wiskunde Eindresultaat: 47,3%
 - Vak: Bedrijfseconomie Eindresultaat: 43,6%
- Oorzaken/opmerkingen (notulen):
 - niet geslaagd voor wiskunde in eerste en derde trimester
 - niet geslaagd voor bedrijfseconomie in alle trimesters
- Advies:
 - 2de kansonderwijs
- Redenen waarop de conclusie van de delibererende klassenraad gebaseerd is:
 - Muriël ging niet in op de aangeboden begeleiding voor bedrijfseconomie en wiskunde.
 - Muriël toont geen enkele motivatie, noch voor de studierichting noch voor de school.”

3.3. Op 1 juli 2013 heeft overleg plaats tussen de voorzitter van de delibererende klassenraad, de vader van verzoekster en verzoekster; bij aangetekende brief van 2 juli 2013 wordt aan de vader van verzoekster geschreven dat, aangezien “in het gesprek geen nieuwe grondige bezwaren aangebracht werden”, de delibererende klassenraad niet opnieuw wordt samengeroepen.

3.4. Bij aangetekende brief van 8 juli 2013 stelt de vader van verzoekster beroep in bij de beroepscommissie, als volgt:

“Met deze brief laten wij weten dat wij ons niet kunnen vinden in de beslissing die werd genomen op de delibererende klassenraad, om een C-attest af te leveren en het advies op het syntheseblad. En we gaan tegen deze in beroep.”

Bij aangetekende brief van 10 juli 2013 (enkel) gericht aan de vader van verzoekster wordt deze het volgende geschreven:

“Vooraleer de interne beroepscommissie een advies verstrekt aan het schoolbestuur m.b.t. uw klacht, bent u, samen met Muriel, uitgenodigd op de zitting van de interne beroepscommissie daarover. [...] Tijdens deze zitting krijgt u de kans uw argumenten persoonlijk voor de leden van de interne beroepscommissie toe te lichten. De voorzitter van de delibererende klassenraad van zijn kant zal toelichting geven bij het deliberatiedossier.”

Het verslag van deze zitting van de beroepscommissie luidt:

“Samenvatting van de argumenten van dhr. Mario Vandenbulcke, ouder van Muriel Vandenbulcke:

- C-attest, enkel met doorverwijzing naar 2^e kansonderwijs, geen B-attest naar andere richtingen
- Als je de schoolresultaten bekijkt is ze geslaagd (58 %)
- In Gent secretariaat (handel-talen) talen dan overstap naar handel, terugkeer naar secretariaat-talen, ze is bekwaam ervoor
- Niet gemakkelijk persoon, problemen met de moeder, ADD vastgesteld
- Volgkaart Ø ADD niet compatibel. Uit les gehaald omwille van kledij, kaarten [?] voor eten
- Gepest op school, minder goede begeleiding door de school

Samenvatting van de argumenten van de voorzitter van de delibererende klassenraad, de heer [...]:

- Handel talen i.p.v. secretariaat in Gent – C-attest voor tekorten van de kernvakken
- Niet reageren op de suggestie gedaan door de school
- 2^e kansonderwijs is slechts advies (Muriel niet negatief t.o.v. 2^e kansonderwijs bij CLB)
- Volgfiles – februari papa kiest kant van de school, is niet gelukt. Opvolging van uw kant niet zichtbaar voor de school
- CLB aangesproken om Muriel tot beter gedrag te bewegen.”

Het finale advies van de beroepscommissie van 20 augustus 2013 luidt “geen klassenraad samenroepen” omdat de argumentatie “geen nieuwe elementen naar voor [bracht]”.

3.5. Bij aangetekende brieven van 27 augustus 2013, afzonderlijk gericht aan verzoekster en aan haar vader, wordt medegedeeld dat het schoolbestuur in vergadering van de raad van bestuur van 26 augustus 2013, heeft beslist om de delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

A. Regelmatig uitputten van het georganiseerd beroep

Exceptie

4. De verwerende partij werpt op dat het administratief beroep bij de beroepscommissie is ingesteld door slechts één van de twee wettelijke vertegenwoordigers van de op dat ogenblik nog minderjarige verzoekster, zodat de vordering voor de beroepscommissie ontoelaatbaar was. De procesbekwaamheid van de steller van een handeling is van openbare orde, de onregelmatigheid kan niet worden gedekt door het bestuur, zodoende kan verzoekster niet ontvankelijk beroep instellen bij de Raad van State.

5. Verzoekster repliceert dat de regel dat beide ouders samen zouden moeten optreden om namens de minderjarige een beroep in te stellen, “een eigen uitvinding” is van de verwerende partij terwijl zijzelf het beroep bij de beroepscommissie als ontvankelijk heeft beschouwd.

6. In haar laatste memorie dupliceert de verwerende partij dat het vermoeden van instemming van de andere ouder, ingesteld bij artikel 376 van het Burgerlijk Wetboek, slechts geldt wanneer het een daad van beheer van de goederen van het kind betreft. Aan die voorwaarde wordt volgens haar voorbijgegaan. Het instellen van een georganiseerd administratief beroep is immers als proceshandeling *sensu lato* een daad van beschikking. Enkel in uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld wanneer de procedure enkel tot doel heeft om de goederen te beschermen zonder dat er een oordeel ten gronde wordt geveld, kan een proceshandeling als een daad van beheer worden beschouwd.

Beoordeling

7. De verwerende partij betwist terecht niet dat een schoolbestuur als administratieve overheid, of zoals te dezen optredend zoals een administratieve overheid, een derde is in de zin van de artikelen 373 en 376 van het Burgerlijk Wetboek.

Ten opzichte van zulke derden te goeder trouw, “wordt elke ouder geacht te handelen met instemming van de andere ouder wanneer hij, alleen, een handeling stelt die met dat gezag verband houdt”, aldus artikel 373, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 376 van het Burgerlijk Wetboek, waaraan de verwerende partij refereert, stelt specifieke regels met betrekking tot het beheer van de goederen van de minderjarige – te dezen niet ter zake, aangezien het een beslissing over de opvoeding en de opleiding betreft – en het optreden als haar vertegenwoordiger wat, naar het oordeel van de Raad van State, betrekking heeft op proceshandelingen in strikte zin en niet op de uitoefening van het georganiseerd administratief beroep dat volgens vaste rechtspraak van de Raad geen proceshandeling is.

Één ouder alleen vermag bijgevolg als betrokken persoon het recht van overleg te doen gelden of de beroepscommissie te adiëren.

8. De exceptie faalt.

B. Ratione materiae

Exceptie

9. De verwerende partij werpt op dat enkel de weigering door het schoolbestuur om de klassenraad opnieuw samen te roepen als eindbeslissing

aanvechtbaar is, zodat het beroep niet ontvankelijk is voor zover de beslissing van de delibererende klassenraad wordt geïnviseerd.

10. Volgens verzoekster heeft de Raad van State in dit verband de problematiek “treffend samengevat” in punt 3.4 van arrest nr. 176.334 van 30 oktober 2007 inzake Van Tricht.

Beoordeling

11. Het mag inderdaad vaste rechtspraak heten, zoals bijvoorbeeld blijkt uit het door verzoekster vernoemde arrest en, na de codificatie in de Codex Secundair Onderwijs, bijvoorbeeld uit arrest nr. 224.674 van 17 september 2013 inzake Coomans, dat enkel de eindbeslissing in rechte aanvechtbaar is.

Voor de voorliggende zaak betekent zulks dat het beroep naar zijn voorwerp enkel ontvankelijk is met betrekking tot de beslissing waarbij het schoolbestuur op 26 augustus 2013 weigert om de over verzoekster delibererende klassenraad opnieuw samen te roepen. Voor het overige is het beroep niet ontvankelijk.

12. De exceptie is gegrond.

Die conclusie sluit niet uit dat eventuele onwettigheden die verzoekster aan de beslissing van de delibererende klassenraad of het advies van de beroepscommissie aanwrijft wel in aanmerking kunnen worden genomen voor de beoordeling van de wettigheid van de eindbeslissing. Immers, wanneer de delibererende klassenraad onwettig heeft gehandeld, moest zulks voor het bevoegd gezag een reden zijn om die klassenraad opnieuw te doen samenkomen. Een onwettigheid begaan door de beroepscommissie moest voor het schoolbestuur dan weer een reden zijn om zich niet zonder meer aan te sluiten bij het advies van die commissie.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

13. Een eerste middel is geput uit de schending van “het beginsel *Patere legem quam ipse fecisti*”,

“doordat het examenreglement zowel aan de individuele leerkrachten als aan de begeleidende klassenraad een arsenaal aan begeleidingsmaatregelen oplegt, terwijl de begeleidende en later delibererende klassenraad zich bij het toekennen van het C-attest niet heeft gericht naar het examenreglement dat deze begeleiding voorschrijft doch zich beperkt heeft tot een doorverwijzing naar het ‘tweedekansonderwijs’.”

Verzoekster wijst erop dat het schoolreglement veel aandacht besteedt aan begeleiding, maar dat dit voor haar dode letter is gebleven. Zij zou nooit enig aanbod hebben gekregen van begeleiding voor de mindere resultaten.

Beoordeling

14. Verzoekster klaagt een gebrek aan begeleiding aan.

In zijn algemeenheid kan haar betoog niet worden bijgevalen.

Zoals de Raad van State immers al in tal van arresten heeft overwogen is het, in beginsel, één zaak of een leerling bewezen heeft de van hem verlangde kennis en kunde te bezitten, een andere, als hij die kennis en kunde niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die hem op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven.

Zelfs indien een leerling de school terecht zou verwijten niet tijdig over problemen te hebben gecommuniceerd en geïnformeerd, niet in de passende begeleidingsmaatregelen te hebben voorzien of ze niet te hebben toegepast of aangepast, dan kan dat hoogstens betekenen dat de school schuld of mede schuld draagt aan het minder gunstige eindresultaat van die leerling, maar kan zulks dit eindresultaat niet meer zo beïnvloeden dat het gunstiger wordt, laat staan dat een getuigschrift voor de tweede graad secundair onderwijs moet worden toegekend.

Om uitzondering te genieten op dit beginsel dat falende begeleiding inroepen geen nuttig rechtsmiddel is omdat dit hoogstens een (mede)schuldige aanwijst maar niet vermag de punten beter te maken dan ze uiteindelijk zijn, is vereist dat de verzoekende partij in staat is om, met de nodige precisie, aan te tonen dat de school tekortgeschoten is in welbepaalde vooraf individueel gemaakte afspraken, waarbij dat feilen daarenboven door de aard van die afspraken in een rechtstreeks oorzakelijk verband gebracht kunnen worden met de wettigheid van de door haar bestreden beslissing. De Raad van State merkt op, dat verzoekster evenwel slechts refereert aan de abstracte en algemene bepalingen in het schoolreglement omtrent de begeleidende klassenraad, maar zelfs niet beweert, laat staan bewijst, dat met en over haar enig specifiek en geïndividualiseerd begeleidingsplan is opgesteld.

15. Daargelaten bijgevolg de vraag of het argument betreffende de tekortgeschoten begeleiding in zijn algemeenheid in feite juist is, faalt het in rechte.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

16. Verzoekster voert in een tweede middel de schending van “de motiveringsverplichting” en van het redelijkheidsbeginsel aan, omdat “de delibe-

rerende klassenraad zich bij het motiveren en toekennen van het C-attest niet heeft gericht naar de relevante criteria doch verwijst naar ‘motivering’ en ‘niet ingaan op de aangeboden begeleiding’”.

In de toelichting bij het middel stelt zij dat de verwerende partij goed op de hoogte was van de hindernissen die de schoolverandering in oktober 2012 met zich meebracht. Toch heeft de school nauwelijks enige inspanning gedaan om te verhelpen aan de leerachterstand als gevolg van de schoolverandering en het regelmatig ziek zijn.

Het is volgens verzoekster in die omstandigheden “kennelijk onredelijk” om haar een A- of B-attest te weigeren wanneer er een jaartotaal van 58% is waarbij in het tweede en derde trimester een totaal van meer dan 60% werd behaald, er slechts twee hoofdvakken onvoldoende waren waarbij het resultaat voor wiskunde nog negatief werd beïnvloed omdat verzoekster door overmacht slechts 45 minuten de tijd had om het examen te maken.

Voor Duits stelt verzoekster bewezen te hebben gemotiveerd te zijn voor de studierichting daar zij van 27,8% naar 60% is vooruitgegaan. Ook bij wiskunde en bedrijfseconomie was er een bescheiden vooruitgang te zien.

Gedrag ten slotte is geen relevant criterium voor de beoordeling van het attest; ook het schoolreglement bevat dit criterium niet.

Beoordeling

17. Of de school al dan niet inspanningen heeft gedaan om de schoolverandering van verzoekster en haar regelmatige ziektes te ondervangen, is vreemd aan de in dit middel aangevoerde motiveringsplicht.

Voor het overige bespreekt verzoekster in de toelichting van dit middel wel het redelijkheidsbeginsel, maar brengt zij een vermeend gebrek in de motivering niet meer aan bod.

Wat de motiveringsverplichting betreft, kan het middel dan ook niet de gevraagde nietigverklaring verantwoorden.

18.1. Verzoekster heeft blijkens de hiervóór geciteerde beslissing een C-attest behaald wegens drie jaartekorten. Twee ervan hebben betrekking op wat verzoekster zélf hoofdvakken noemt.

Dat een leerling met zulke resultaten zich eraan mag verwachten dat de delibererende klassenraad haar niet geslaagd verklaart, ligt in de lijn van een normaal beslissingspatroon.

18.2. De nadere overwegingen die werden genotuleerd, onder meer over de motivatie van verzoekster voor de studierichting, komen voor louter overtollige motieven te zijn. Slechts ten overvloede zij bijgevolg opgemerkt, dat naast de in punten uitgedrukte studieresultaten ook de algemene studiehouding een element van de beoordeling mag zijn. Anders dan verzoekster betoogt, houdt een studiehouding geen verband met de tucht, maar wel degelijk met de kwaliteiten van een leerling op vlak van kennisverwerving en vaardigheden. Een klassenraad mag, bij een leerling waarbij drie jaartekorten zijn vastgesteld, waaronder twee hoofdvakken, en waarbij dus ernstige vragen rijzen over haar kennis en kunde, de studiehouding in zijn beslissing laten meewegen. Het enkele feit dat mede met de studiehouding van de leerling rekening wordt gehouden, is dan ook niet onwettig.

18.3. Dat verzoekster al dan niet wegens ‘overmacht’ slechts 45 minuten had om het examen wiskunde te maken, kan er mogelijk op wijzen dat de klassenraad niet over alle informatie beschikte om een correcte beslissing over verzoekster te nemen.

Dit had verzoekster echter ertoe moeten brengen om het probleem aan de beroepscommissie voor te leggen en daarbij eventueel om een bijkomende proef te verzoeken zodat zij haar kennis op het vlak van wiskunde alsnog zou kunnen aantonen.

De Raad van State stelt echter vast, dat het administratief beroep ‘blanco’ is ingesteld, zonder ook maar enig uitgeschreven argument. Uit wat over de uiteenzetting door verzoeksters vader voor de beroepscommissie is genoteerd, blijkt niet dat de omstandigheden van dit examen zelfs maar ter sprake zijn gebracht. Louter ten overvloede stelt de Raad overigens vast, dat ook de vermeende impact van de schoolwissel of van de afwezigheden van verzoekster niet werden aangebracht.

Verzoekster kan de verwerende partij dan ook niet ten kwade duiden, er geen rekening mee te hebben gehouden.

18.4. Ook wat het redelijkheidsbeginsel betreft, faalt het middel.

19. Het tweede middel wordt in zijn geheel verworpen.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

20. Verzoekster voert in een derde middel opnieuw schending aan van het beginsel *patere legem quam ipse fecisti* en voorts van “het wettigheidsbeginsel”, “doordat de delibererende klassenraad dient samengesteld te zijn conform het schoolreglement en conform de wettelijke bepalingen terwijl *in casu* slechts drie handtekeningen fungeren op het individueel syntheseblad houdende notulen van de delibererende klassenraad”. Het spreekt vanzelf dat een beslissing genomen door slechts drie leden onwettig is.

Beoordeling

21. Artikel 5, § 6, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 ‘betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs’ luidt:

“Van de beslissingen van de delibererende klassenraad wordt een proces-verbaal opgemaakt en worden er notulen gehouden.

Het proces-verbaal bevat de lijst van de geslaagde en niet geslaagde leerlingen.

De notulen bevatten een synthese van de elementen die tot de beslissingen hebben geleid, waaronder eventueel het resultaat van een stemming.

Zowel het proces-verbaal als de notulen worden door de voorzitter en drie leden van de raad ondertekend.

De processen-verbaal en de notulen dienen gedurende dertig jaar bewaard.”

22. De ondertekening van de notulen en de samenstelling van de delibererende klassenraad zijn twee te onderscheiden zaken, zoals blijkt uit de geciteerde bepaling.

Wat de ondertekening van de notulen betreft, maakt verzoekster niet duidelijk hoe een eventuele tekortkoming bij die handeling – mogelijk één handtekening te weinig – moet leiden tot de onwettigheid van de door haar bestreden beslissing. Bovendien mist de grief feitelijke grondslag: zowel de voorzitter als drie leden van de klassenraad hebben het stuk ondertekend, zo blijkt uit het afschrift dat als stuk 23 ‘Notulen van de deliberatie gehouden op 26.06.2013’ is neergelegd in het administratief dossier.

Wat de samenstelling van de klassenraad dan weer betreft, voert verzoekster geen bepaling aan die ertoe verplicht om ze op te nemen in het oriënteringsattest zelf. Dat de regelmatige samenstelling voorts mag blijken uit de handtekening van alle vakleerkrachten op stuk 22 ‘Samenstelling van de delibererende klassenraad [...] 4HAN [...] 26-6-2013’ van het administratief dossier, spreekt verzoekster in de memorie van wederantwoord en in haar laatste memorie dan weer, opvallend, niet tegen.

23. Het middel kan de gevraagde nietigverklaring niet verantwoorden.

D. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

- 24.1. Ook het vierde middel is geput uit de schending van het *patere legem*-beginsel en uit de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, omdat:

“*eerste onderdeel*, de delibererende klassenraad op het ogenblik van de deliberatie niet over alle nodige gegevens beschikte en dus bijkomende proeven had dienen op te leggen conform het eigen examenreglement; *tweede onderdeel*, de delibererende klassenraad geen enkele rekening heeft gehouden met de bijzondere gegevens eigen aan het dossier en met name (a) de gezondheidstoestand en (b) de omstandigheid dat verzoekster met veel praktische problemen van school is dienen te veranderen zodat zij niet in gelijke omstandigheden is kunnen beoordeeld worden.”

- 24.2. Met betrekking tot het *eerste middelonderdeel* somt verzoekster volgende “relevante feiten” op waarmee volgens haar geen rekening is gehouden:

“° Wat wiskunde betreft was er duidelijk een positieve evolutie; de resultaten van het dagelijks werk evolueerden van 34 over 41 naar 46 punten op 75 wat impliceert dat het percentage over de drie trimesters gezien gestegen was van 45,33 % naar 61,33 %; deze positieve evolutie zou ook te zien zijn geweest in de proefwerken ware het niet dat verzoekster voor het examen van het derde trimester ingevolge overmacht slechts 45 minuten had om het proefwerk te maken; gedaagde had hiermee achteraf rekening moeten houden bij de beoordeling van de studieresultaten;
° Verzoekster zou niet zijn ingegaan op aangeboden begeleiding voor deze vakken; verzoekster heeft evenwel nooit enige begeleiding aangeboden gekregen voor de problematische vakken en diende ter zake zelf het initiatief te nemen; de houding van gedaagde was integendeel veeleer afremmend dan stimulerend naar verzoekster toe; zo mocht verzoekster de eerste twee weken geen lessen volgen omdat er geen boeken ter beschikking waren, werd er geen rekening gehouden met de leerachterstand als gevolg het minder aantal uren les wiskunde en duits in de vorige school en het regelmatig ziek zijn van verzoekster; ook werd totaal geen rekening gehouden met het feit dat bij verzoekster ADD werd vast gesteld waardoor extra-pedagogische hulpmiddelen waren aangewezen;

- ° Verzoekster zou geen enkele motivatie vertonen voor de richting die zij volgde; verzoekster heeft evenwel spontaan zelf bijlessen genomen buiten school; voor bedrijfseconomie volgde zij individuele studiebegeleiding bij Studidac in Kortrijk, voor wiskunde nam zij bijlessen bij een vriend en voor Duits heeft verzoekster aan zelfstudie gedaan; deze motivatie resulteerde in sterk stijgende cijfers voor Duits en stijgende cijfers voor Wiskunde (vooral in het dagelijks werk); voor bedrijfseconomie was er een bescheiden vooruitgang;
- ° Verzoekster zou geen enkele motivatie vertonen voor de school...? Gedaagde heeft verzoekster nooit echt aanvaard als nieuwkomer in de school; verzoekster wordt duidelijk afgerekend op de regelmatige conflicten (kledij, thuis blijven als gevolg van migraine aanvallen wat als spijbelen werd [beoordeeld]...) die ze had met gedaagde als gevolg van deze houding van gedaagde; volgzzaamheid (of gebrek daaraan) laten meespelen bij de beoordeling van de studieresultaten en studieoriëntatie voor het volgend jaar getuigt van een onzorgvuldig handelen gezien hierdoor het belang van de school primeert op het belang van het kind; het advies om 2e kans onderwijs te volgen moet in die optiek worden gezien;
- ° Er wordt totaal niet geargumenteed waarom het volgen van een andere richting (vb. secretariaat-talen, toerisme) in het 5e jaar niet tot de mogelijkheden behoorde waardoor ook geen B-attest kon worden afgeleverd; het enige echt problematisch vak was bedrijfseconomie, doch dit kon worden opgevangen door het kiezen van een richting waar dit vak minder zwaar doorweegt.”

24.3. Nopens het *tweede middelonderdeel* wijst verzoekster erop dat zij als nieuwkomer een “verbod op les” kreeg omdat er geen boeken ter beschikking waren terwijl voor een andere leerling die overging van 4 economie naar 4 handel wel onmiddellijk boeken ter beschikking waren “zonder verbod op les”. Kledij en schoeisel van verzoekster werden afgekeurd waardoor verzoekster naar huis werd gestuurd en zij nogmaals lessen moest missen, terwijl gelijkaardige kledij en schoeisel gedragen door andere leerlingen werd aanvaard. Verzoekster is bij de deliberatie behandeld als een moeilijke leerling van zeventien jaar – in plaats van de gemiddelde leeftijd van vijftien jaar – waardoor zij in de richting van het tweedekans onderwijs voor volwassenen werd geduwd middels het geven van een C-attest. Andere leerlingen zouden een ander attest zijn toegekend.

Beoordeling

25.1. Het schoolbestuur heeft, op eensluidend advies van de beroepscommissie, gemeend dat er geen nieuwe elementen door verzoekster en haar vader werden bijgebracht om een nieuwe samenkomst van de delibererende klassenraad te verantwoorden.

Aan het schoolbestuur kan, zoals reeds hiervóór is opgemerkt, niet worden verweten bij het nemen van die beslissing geen rekening te hebben gehouden met gegevens die hem niet te gepasten tijde werden voorgelegd.

Verzoekster moet dan ook de gevolgen ervan ondergaan dat zij een blanco, niet beredeneerd beroep heeft ingesteld bij de beroepscommissie.

Hoewel zij daartoe niet door de regelgeving was verplicht, heeft de commissie toch een zitting gehouden waarop verzoekster en haar vader zijn gehoord. Uit de schriftelijke neerslag daarvan – waarvan overigens verzoekster nergens in de loop van deze procedure zelfs maar beweert dat het niet volledig en waarheidsgetrouw is – blijkt niet dat aan de beroepscommissie ook maar is verzocht om bijkomende proeven omdat de delibererende klassenraad onvoldoende geïnformeerd zou zijn.

Die vaststelling volstaat om het eerste middelonderdeel af te wijzen.

25.2. Louter ten overvloede merkt de Raad nog het volgende op. Het enkele feit dat de resultaten voor dagelijks werk voor sommige vakken positief evolueerden is geen reden die automatisch op de noodzaak voor bijkomende proeven wijst. Reeds is opgemerkt dat de omstandigheden van het laatste wiskunde-examen onvermeld bleven. Zou het zo zijn dat verzoekster omwille van een medisch probleem niet tijdig de lessen bijwoonde, dan blijkt daarvan geen enkel stavingsdocument in het dossier aanwezig te zijn. De medische problemen

van verzoekster zijn slechts gestaafd met een stuk van 9 juli 2013, zodat de klassenraad niet te verwijten valt met dit stuk geen rekening te hebben gehouden. Voor de beroepscommissie blijkt de medische problematiek en de attitude van verzoekster in verband met kledij en dergelijke meer wel gesignaleerd te zijn, maar niet met het oog op bijkomende proeven. Dat verzoekster van de school “minder goede begeleiding” kreeg staat tegenover de verklaring in de toelichting bij dit middel, dat verzoekster blijkbaar zelf veel bijlessen heeft gevolgd, studiebegeleiding genoot en aan zelfstudie heeft gedaan; niettemin zijn de resultaten wat ze zijn, verwezen mag dus worden naar het eerste middel hieromtrent. Deze privébegeleiding is overigens evenmin te berde gekomen bij de beroepscommissie als argument om bijkomende proeven op te leggen. Over de motivatie van verzoekster is reeds vastgesteld dat het een overtollig motief is voor het C-attest, er is daarenboven voor de beroepscommissie niets uit afgeleid; integendeel stelt haar vader dat verzoekster een “niet gemakkelijk persoon” zou zijn. Dit alles doet de Raad besluiten dat, zelfs als de beroepscommissie uit eigen beweging en zonder daartoe uitdrukkelijk te zijn uitgenodigd door verzoekster, had moeten nagaan of eventueel bijkomende proeven aangewezen waren, haar geen gegevens werden voorgelegd die haar spontaan tot die conclusie moesten hebben gebracht.

25.3. Verzoekster brengt *in fine* van haar toelichting bij het eerste middelonderdeel nog ter sprake dat niet wordt geargumenteed waarom haar geen B-attest is gegeven.

Ten eerste houdt deze grief geen verband met de kwestie van de bijkomende proeven waarover het eerste middelonderdeel gaat.

Voorts merkt de Raad op dat de vader van verzoekster voor de beroepscommissie wel heeft opgemerkt “geen B-attest naar andere richtingen”, maar die vaststelling niet heeft uitgewerkt. Verzoekster kan ook niet worden bijgevallen dat enkel bedrijfseconomie “het enige echt problematische vak” was, zij had ook jaartekorten voor wiskunde en Duits. Een B-attest betekent nochtans dat

de leerling, spijs drie jaartekorten waaronder voor twee ‘hoofdvakken’, toch door de klassenraad geslaagd wordt verklaard.

Wou verzoekster in die omstandigheden daadwerkelijk een B-atteest om een specifieke richting aan te vatten in het eerste jaar van de derde graad, dan had zij dit concreter en specifiekter moeten onderbouwen.

25.4. Het eerste middelonderdeel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

26. Wat het element van een mogelijke discriminatoire behandeling aangaat, wordt dit door verzoekster niet met een minimum aan gegevens aangetoond – niet in de beroepsprocedure, niet in de procedure voor de Raad van State.

Het tweede middelonderdeel is derhalve onontvankelijk.

27. Het vierde middel wordt verworpen.

VI. Injunctie en dwangsom

28. De verwerping van de aangevoerde middelen, en dus van het beroep, heeft tot gevolg dat aan de accessoire vorderingen tot het bevelen aan de verwerende partij om onder verbeurte van een dwangsom bepaalde rechtshandelingen te stellen, geen aandacht moet worden besteed.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 oktober 2014, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren